27/05/2019

“Ο Ιερός Ναός είναι τόπος λατρείας, όχι ευκαιρία για κοινωνικές σχέσεις”

/ Γνώμες

Πρωτοπρεσβύτερος π. Αντώνιος Χρήστου, Θεολόγος – ΜΑ (Ορθόδοξη Θεολογία) ΕΑΠ

Αγαπητοί μου Αναγνώστες Χριστός Ανέστη! Είναι αλήθεια, ότι πολλές φορές μας συνεπαίρνει ο πλούτος και το βάθος της Ορθόδοξης Θεολογίας μας και σε πολλά άρθρα μας, προσπαθούμε με τις πενιχρές μας δυνάμεις και ατέλειες, να την μεταδώσουμε, όσο το δυνατόν με απλό και άμεσο τρόπο. Όμως καμιά φορά δεν πρέπει να ξεκινήσεις από ψηλά προς τα κάτω, αλλά από κάτω προς τα πάνω, επειδή δυστυχώς ο λαός μας «πιστός» κατά το φρόνημα, αγνοεί όμως βασικά θέματα πίστεως, αλλά και πρακτικά θέματα για τι τελούνται εκείνη την ώρα στο Ναό και ποια πρέπει να είναι η δική του ανάλογη στάση στις Ιερές αυτές στιγμές.

Επειδή όμως πρόσφατα περάσαμε από άλλη μια Μεγάλη Εβδομάδα, όπου έχει το προνόμιο οι Ιεροί Ναοί μας να κατακλύζονται από ανθρώπους, που συνήθως δεν

συμμετέχουν στη λατρεία της Εκκλησίας στις υπόλοιπες Κυριακές και εβδομάδες του χρόνου, διαπιστώσαμε κάποια πράγματα, που για τους συνειδητούς και μυημένους Χριστιανούς είναι αυτονόητα και γνωστά, αλλά για τους αδελφούς μας που έχουν χλιαρή ως ανύπαρκτη σχέση με τα εκκλησιαστικά πράγματα, να παρατηρούνται πολλές παραλήψεις που αγγίζουν τα όρια της ασέβειας, ακόμη και κίνδυνο να γίνονται «ζημιές».

Ας γίνουμε όμως πιο συγκεκριμένοι και ξεκάθαροι, για να μην υπάρχει κάποια σκιά παρανοήσεως ή απορίας από εσάς που διαβάζεται αυτές τις γραμμές αυτή την στιγμή.

α) Ο Ιερός Ναός είναι τόπος λατρείας, όχι ευκαιρία για κοινωνικές σχέσεις.

Πολλοί προσέρχονται στον Ιερό Ναό, λίγοι όμως δυστυχώς έχουν συναίσθηση για το που ακριβώς ήλθαν και τι ακριβώς κάνουμε είναι. Ο Ναός και τα τελούμενα σε αυτόν, είναι προς Δοξολογία του Αγίου Ονόματος Του Θεού. Επομένως φροντίζουμε να προσέχουμε αυτά που λέγονται (αν είναι δυνατόν κρατώντας και βιβλιαράκια) και με την σιωπή μας, ανοίγουμε την καρδιά μας στον Θεό. Όταν ολοκληρωθεί το μυστήριο ή Ιερά Ακολουθία, τότε εννοείται μπορούμε και να μιλήσουμε με άλλους πιστούς, πάντα διακριτικά και χαμηλόφωνα. Παρατηρείται όμως το αντίθετο, άνθρωποι να βάζουν βιαστικά τα κεράκια τους και να ασπάζονται τις εικόνες και μόλις δουν κάποιους γνωστούς τους, να αρχίζουν να συζητούν και μάλιστα δυνατά, λες και βρίσκονται σε κάποια κοσμική εκδήλωση, αδιαφορώντας για τα όσα τελούνται εκείνη την στιγμή. Τώρα μάλιστα με την εξάπλωση των κινητών τηλεφώνων, πολλοί δυστυχώς δεν έχουν την ευαισθησία να τα βάζουν στο αθόρυβο ή να τα κλείνουν, με αποτέλεσμα να κτυπάει κανονικά για ώρα, που αυτό προκαλεί αναστάτωση στους υπόλοιπους και το πιο τραγικό, αντί να φροντίζουν να τα κλείνουν, να το σηκώνουν και να απαντούν κανονικά μέσα στο Ναό ή να τρέχουν προς τα έξω για να απαντήσουν!!!

β) Δεν υπάρχει πειθαρχία-υπακοή, στους υποδείξεις των Κληρικών ή των Επιτρόπων.

Είναι φοβερό, ότι ο πολύ κόσμος «σκύβει το κεφάλι» και υπακούει πρόθυμα, σε τράπεζες, σε δημόσιες υπηρεσίες, σε πολυκαταστήματα και μεγάλες επιχειρήσεις, όταν όμως προσέρχονται στην Εκκλησία εκεί τους πιάνει «η Επανάσταση». Οι Κληρικοί και οι άμεσοι συνεργάτες τους οι Επίτροποι, έχουν την ευθύνη της γενικής ευταξίας μέσα στον Ιερό Ναό και όταν βάζουν κολωνάκια κ.α, οι κάποιες επιγραφές π.χ. «Θέσεις Ανδρών» ή «Θέσεις Γυναικών», υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος. Όμως κάποιοι που δεν θυμούνται καν πως είναι εσωτερικά ο Ναός της Ενορίας τους, αυτενεργούν και εκείνη την ώρα κρίνουν ότι πρέπει να

πηδήξουν πάνω από τα διαχωριστικά κολωνάκια, ή να πάνε από την άλλη μεριά που είναι για το αντίθετο φύλο, γιατί τους «βολεύει» καλύτερα. Το χειρότερο είναι όταν τους γίνει κάποια διακριτική σύσταση, αντί να δείξουν την ανάλογη υπακοή, επιτίθονται αγανακτισμένοι ότι δήθεν ο Ιερέας ή ο Επίτροπος, «διώχνουν τον κόσμο από την Εκκλησία….»!

γ) Δεν κινούμαστε την ώρα της Αναγνώσεως του Ιερού Ευαγγελίου.

Την ώρα της Αναγνώσεως του Ιερού Ευαγγελίου (ιδιαίτερα στα 12 Ευαγγέλια του Όρθρου της Μ. Παρασκευής, την Μ. Πέμπτη το βράδυ) είναι γνωστό σε όλους ότι δεν κινούμαστε, αλλά στεκόμαστε όρθιοι και σταθεροί, όπου και να βρισκόμαστε, μέχρι να ολοκληρωθεί η ανάγνωσή του. Αυτό είναι αυτονόητο και το γνωρίζουν ακόμη και τα μικρά παιδιά. Όμως πολλές φορές αυτό παραβιάζεται συνειδητά ή ασυνείδητα. Κάποιοι προχωρούν κανονικά από τον Πρόναο στον Κυρίως Ναό και κάποιοι άλλοι, τότε θυμούνται να αλλάξουν θέσεις ή να βγουν προς την έξοδο του Ιερού Ναού. Όμως εκείνη την ώρα μας μιλά ο ίδιος ο Χριστός. Γι’ αυτό το λόγο, όταν υπάρχει επίσκοπος βγάζει την Μίτρα του και φοράει τοεπανωκαλύμμαυχο και απεκδύεται το μεγάλο ομωφόριό του, ή ο Ιερέας ή ο Διάκονος, το κρατά στο ύψος του προσώπου του. Εμείς δανείζουμε απλά το στόμα μας, τα άλλα τα κάνει ο Χριστός! Αυτόν αγνοούμε και στρέφουμε τα νώτα μας και όχι εμάς τους Κληρικούς, πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε όλοι!

δ) Δεν γνωρίζουμε πρακτικά πως πρέπει να κοινωνήσουμε.

Το σημείο που φαίνεται περισσότερο, πόσο ο κόσμος είναι αμύητος με την λατρεία της Εκκλησίας μας, είναι και ο τρόπος που προσέρχεται να κοινωνήσει των Αχράντων Μυστηρίων, το σώμα και το αίμα Του Χριστού μας. Δεν θα σταθώ στις πνευματικές προϋποθέσεις που δεν τηρούνται (προσέρχονται πολλοί ανεξομολόγητοι μόνο και μόνο επειδή νήστευσαν την Μεγάλη Εβδομάδα), αλλά καθαρά στον πρακτικό τρόπο. Ο ιδανικός τρόπος είναι Ι) να πλησιάζω αργά με συγκεντρωμένο τον νου μου, με σεβασμό και πίστη προσευχόμενος, ΙΙ) κρατώντας απόσταση από τον προπορευόμενο και τον πίσω από εμένα, ΙΙΙ) όταν έρθει η σειρά μου, κάνω το σημείο του σταυρού χωρίς βιασύνες, IV) μετά πιάνω το κόκκινο πανάκι (που λέγεται μάκτρο) και το τοποθετώ κάτω από το πηγούνι μου, V)λέω το όνομά μου και ανοίγω καλά το στόμα μου, VI) όταν ο Ιερέας βάλει την λαβίδα, παίρνω όλη την μερίδα καλά, χωρίς βιασύνες, ή σαν να σιχαίνομαι να ακουμπήσω την λαβίδα, VII) σκουπίζομαι με το μάκτρο καλά καλά και VIII) πάλι με το σημείο του σταυρού, αποχωρώ με τάξη, IX) παίρνοντας αντίδωρο. Πολλοί δεν τα κάνουν έτσι τα πράγματα, σπρώχνονται στη σειρά, κάνουν βιαστικά τον σταυρό τους λες και παίζουν μουσικό όργανο, δεν σκουπίζονται με το μάκτρο και δεν ανοίγουν ή

κλείνουν καλά το στόμα τους, φοβούμενοι μην «κωλύσουν κανένα μικρόβιο»! Πολλοί μάλιστα κάνουν νευρικές κινήσεις με αποτέλεσμα να κτυπούν και το χέρι του Ιερέα ή το Άγιο Ποτήριο, με αποτέλεσμα να χυθεί κάτω η Θεία Κοινωνία!! Μεγάλος πειρασμός αυτό και ασέβεια και ο Ιερέας πρέπει να καθαρίσει με το στόμα του καλά όλο το σημείο εκείνο και μετά με οινόπνευμα και φωτιά να κάψει την περιοχή μη πατηθεί κάτι!

Κλείνοντας το άρθρο μας αδελφοί μου, φυσικά έχουμε συναίσθηση πως δεν ασχοληθήκαμε με όλα τα κακώς κείμενα, απλά τα πιο βασικά και χτυπητά. Όπως λέμε και στον τίτλο μας: «Ότι αφήνουμε …μας αφήνει», ισχύουν για πολλά πράγματα του επιστητού (π.χ. μια ξένη γλώσσα που μάθαμε μικροί, αλλά επειδή δεν την καλλιεργήσαμε μεγάλοι την ξεχάσαμε), πόσο μάλλον για τα υπεραισθητά πράγματα που έχουν να κάνουν με την λατρεία Του Θεού. Ας γίνουμε και πάλι Ορθόδοξοι και Ορθόπρακτοι, γιατί η άγνοια και η λήθη είναι κακοί σύμβουλοι, στην σωστή και ευσεβής λατρεία Του Θεού. Αμήν!

Πρώτη δημοσίευση: εφημερίδα Κιβωτός της Ορθοδοξίας